



VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. f 1.00.
 Voor elke regel meer. 0.15.
 Behalve de 35 cts. zegelgeld.

ZATURDAG 31 DECEMBER.

UITGEVERS-DIRECTEUREN.

JOH. NOMAN en ZONN, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
 Jan Hendrikstraat, n^o. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden 1.00.
 Voor de overige steden des Rijks 1.400.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
 VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
 Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
 per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
 abonnement f 60, Ned. Cour.

De discussiën over de Begroting.

X.

DE WET OP DE MIDDELEN.

Onder de leden, die vóór dit wets-ontwerp hebben gestemd (en nader ook tegen het voorstel der negen leden), behooren zij, die zich, bij uitzondering der overige staatkundige partijen, noemen: *de anti-revolutionnaire partij.*

Slechts één enkel lid dezer partij heeft zich, bij de beradslagen over dit wets-ontwerp, doen hooren (de Heer MACKAIJ), en zijne rede scheen meer tot afstemming dan tot goedkeuring te leiden; maar de feiten, dat de anti-revolutionnaire partij zich van eene opzettelijke en naauwgezette beoordeeling onthield en hare goedkeuring aan dat wets-ontwerp schonk, gelijk zij later zich als eene voorstanderes van de heffing van accijnsen of van ons bestaand belastingstelsel deed kennen, — deze feiten nopen ons, om het beslissend oordeel, dat daardoor, vooral op de afstemming van het voorstel der negen leden is gelegd, alvorens ons in eene beschouwing te begeven van hetgeen ten voordele van het onderwerpelijk wets-ontwerp is gezegd, de anti-revolutionnaire partij een ernstig woord te

toe ongunstig ook het oordeel der anti-revolutionnaire rigting over onze Grondwet zij: — met welk ijver zij het beginsel van het *droit divin* huldige; hoe absoluut zij ook dat recht in onze Staatsinstellingen ingeweven en toegepast zien: de meest streng regtzinnige anti-revolutionnaire erkent: „De Souverein, — erkend als gesteld van Godswege of bij de gratie Gods, om als Gods dienaar het Volk te regeren, dat is, te handhaven bij zijne maatschappelijke regten en verplichtingen, — die Souverein moet in het maken van verordeningen verbonden worden aan zoodanige voorloopige verplichtingen, dat men bij derzelve vervulling redelijkerwijze niet meer twifelen mag aan de *deugdelijkheid der verordening*, in zoo verre, dat men dan ten minste gehouden is, zich er naar te gedragen, en men geene gehoorzaamheid weigeren mag.

„Daar de belastingen eene gewoone onteigening zijn, zoo behoort het volk zijne toestemming te geven tot alle verordeningen, welke uitgaven uit 's lands kas vorderen.

„Dien ten gevolge is het noodig, dat er eene geschikte volksvertegenwoordiging besta, die door den aard harer zamenstelling met waarheid gezegd mag worden *de belangen des volks te kennen en te behartigen.*“ (*)

Geheel tredende op anti-revolutionnair gebied, nemen wij voor een oogenblik aan, dat de leden, die tot de anti-revolutionnaire partij behooren, geacht kunnen worden te zijn

geschikte Volksvertegenwoordigers; in waarheid de belangen des Volks kennende en behartigende;

gerechtigd, om hunne toestemming te weigeren tot heffing van belastingen;

bekend met den eenigen en onbedriegelijken maatstaf, waarnaar de deugdelijkheid eener verordening moet worden beoordeeld;

naauwgezet van geweten, om geene toestemming of medewerking te verleenen tot het maken van verordeningen, die ten volle op gehoorzaamheid aanspraak maken kunnen.

Maar, wij vragen: waar ligt de eenige en onbedriegelijke maatstaf, waarnaar de *deugdelijkheid der verordening* moet worden beoordeeld?

De heer GROEN VAN PRINSTERER zegt: „Geen zedelijkheid, geen wet, geen plicht, waar God niet als de hoogste Wetgever ontzien wordt.“ (†)

Die hoogste Wetgever heeft Zijn wil geopenbaard in Zijn woord; — dat woord is dus de maatstaf. En nu vinden wij in dat woord eene spreuk van den wijsten der Koningen, die het accijnsstelsel veroordeelt en het wetsontwerp op de middelen, met medewerking van de anti-revolutionnaire partij tot wet verheven, naar de beginselen van het anti-revolutionnaire staatsrecht, rangschikt onder de verordeningen, waarop een anti-revolutionnair welligt toepasselijk zou achten, wat Mr. C. M. VAN DER KEMP verklaart:

„De Natie mag als zedelijk ligchaam vorderen, dat de Souverein zijne pligten jegens haar vervulle; en bij onmiskenbare krenking en schending harer regten, vooral die, waaromtrent geen afstand mag gedaan worden, *is zij gerechtigd gehoorzaamheid te weigeren.*“ (*)

Koning SALOMO zegt: „Wie koren inhoudt, dien vloekt het volk; maar zegening zal zijn over het hoofd des verkoopers. (Spreuken 11: 26.)“

Wij gelooven geene tegenspraak te zullen ondervinden, zoo wij met Prof. VAN DER PALM het eerste lid dezer spreuk aldus lezen:

„Die, in tijden van schaarschheid, niet verkoopen wil, om de markt tot eene buitengewone hoogte te doen stijgen; en die dus zijne schuren gesloten houdt, loopt gevaar, dat zij met geweld zullen opengebroken worden.“

Wij stemmen gaarne toe, dat de letterlijke zin dezer spreuk hem trefte, die den *woesthandel* in het koren drijft; maar wij meenen daarin een dieperen zin en meer uitgebreide strekking te mogen opmerken — t. z. wij letten op de betekenis van *inhouden* of op die van *het koren*, of op de gevolgen, die uit het inhouden van koren voortvloeijen; — in elk geval op verhooging van den marktprijs.

„Wie het koren *inhoudt*.“ Die lange verschillende wegen of door onderscheidene middelen het vrije gebruik van het koren belemmert, t. z. zij door den prijs te verhoogen, of dat gebruik voorwaardelijk toe te staan. Een en ander geschiedt door de invordering van den accijns *op het gemaal*.

Het is verboden, om hetgeen eene wijze en liefderijke Voorzienigheid uit de aarde doet voortspruiten en opwassen, om als brood tot eerste en voornaamste en het meest doelmatige voedingsmiddel voor den mensch te dienen, onder verschillende lichtstroken en vormen te gebruiken; — het is verboden daarover eene vrije beschikking te erlangen, tenzij de eerste bereiding (de maling) geschiedt onder Rijkstoezicht, met inachtneming van verschillende omslagtige en lastige voorschriften, maar eerst en vooral tenzij de schatkist daarvan een belangrijk deel heeft genoten; — een deel, dat niet altijd in verhouding staat tot de hoedanigheid en de hoeveelheid; maar dat hetzelfde blijft, naarmate de prijs hoog of laag is; een deel dat de schatkist eischt, voor en aler gij of uw kroost uwe behoefte daarmede kunt vervullen. Stel een *bewoner van de Geldersche of Noord-Brabantsche heiden, of van de Friesche of Groninger veengronden*, die een beperkten of ruimen oogst van eigen grond gewonnen heeft, — het is hem niet geoorloofd, ook zelfs bij nijpende behoefte, de vrucht van zijn grond, waartoe zij bestemd is te gebruiken, d. i. ze te malen en tot brood te bereiden. — De ontdekking van het middel, om het graan tot meel te malen of te breken, stelt hem aan boetstraffen bloot, en het geringste vermoeden van deszelfs bestaan haalt hem een onderzoek op den hals, dat de vrijheid van den huisselijken haard en de rust van den nacht niet onschendbaar oordeelt. Maar ook dan, wanneer hij tot de *inachtneming der voorschriften* zich tijd en moeite — t. z. dat zegt voor den arbeidsman veel, vooral bij grooten afstand van den korenmolen en het accijnskantoor — getroosten wil, — hij moet vooraf het noodige geld voor den accijns bijeen hebben of, bij gebrek daaraan, een gedeelte van den voorraad, — en dus gedwongen — afhandig maken. Wordt op die wijs niet het vrije gebruik van het koren belemmerd en den prijs van het koren bezwaard?

Het is waar, die belemmering is niet van toepassing dan op hen, die hun eigen brood bereiden en die daarvan hun bedrijf maken; — maar daarop valt aan te merken, dat de bakker in de verhooging van den broodprijs het verlies en de moeite vergoed vindt, die hem door de natie of de broodverbruikers worden betaald. Niettemin blijft het waarheid, dat de accijns, om beide oorzaken, den prijs van het brood of van het koren doet stijgen en dat, die zulks verordent, gelijk staat met hem, die het koren inhoudt.

Het is in het geheel niet onverschillig bij den verbruiker, of die verhooging, als begrepen in den koop-prijs, onmerkbaar is. Het moge waar zijn, dat wat de rijksaccijns op het gemaal betreft, niet elk verbruiker de oorzaak der verhooging beseft. Maar zal het den stedeling verborgen blijven, tot welk bedrag de prijs van het brood door de overheid is verhoogd, wanneer hij ieder oogenblik in de gelegenheid is, het buiten de plaats zijner inwoning tot minderen prijs te verkrijgen? Wij houden het betoog nog terug, dat het niet edel is, op eene indirecte, onmerkbare en voor den ingezeten bezwarende wijze, schatting en tol te heffen; het is eene voor het gezond verstand onomstootelijke waarheid dat elk middel, hetwelk het vrije gebruik van hetgeen door de Voorzienigheid in de eerste plaats bestemd is als een onmisbaar deel der eerste levensbehoefte voor den mensch, belemmert en waardoor de koop-prijs wordt verhoogd, dezelfde gevolgen heeft als tijden van schaarschheid, omdat het op gelijke wijze als een monopolie van opkoop, duurte veroorzaakt. *Hij, die het brood belast, staat gelijk met die het brood inhoudt.*

„Wie het koren inhoudt.“ Het brood is het voornaamste voedingsmiddel; maar niet het eenige onmisbare voor den mensch. „Onze tanden kunnen het leeren“ schrijft de hoogleraar MULDER, „dat wij, menschen, vleesch en planten moeten eten; want wij hebben tanden zoo als de leeuw en de koe ze hebben,“ dat is, wij zijn vleeschetend en plantetend geschapen.

Het menigvuldig gebruik, dat in de gewijde Schriften van vleesch en slagtoffers gemaakt wordt, in een eigenlijke en oneigenlijke zin, bevestigt, hetgeen door de ondervinding wordt aangedrongen, hoezeer het dierlijk voedsel als een tweede voornaam middel of levensbehoefte voor den mensch moet worden aangemerkt. Onze spreuk verkrijgt daardoor ruimer betekenis. Elke maatregel, die het vrije gebruik belemmert of den prijs van het vleesch verhoogt, staat met inhouding gelijk. En wie is er onbekend met de maatregelen van zulk eene strekking, die door of van wege de Overheid worden verordend bij de heffing van den accijns op het *geslagt*? Men kan lang twisten over het werkelijk bedrag van die verhooging, of over de billijkheid der vormen, waarop de heffing plaats heeft; — de ervaring van elken dag leert, dat de minvermogende, daarin althans, zeker een beletsel vindt, om dit voedingsmiddel te kunnen genieten. Het hoofd van een huisgezin is levendig doordrongen van de noodzakelijkheid, om zijne zieke en zwakke vrouw tot lavenis en versterking eenig dierlijk voedsel te verschaffen; — maar de dure prijs van het vleesch verhindert hem, haar die verkwijning te doen genieten. Even buiten de plaats zijner inwoning, waar geen plaatselijke accijns geheven wordt, kan hij evenwel tot veel minderen prijs bekomen, ook wanneer hij het verschil der belasting in rekening brengt. Kan het nu voor hem verborgen blijven, op hoedanige wijze de prijs van het vleesch door de belasting en daarmede gepaard gaarne formaliteiten wordt bevestigd? Wij komen nader hierop terug; het is ons genoeg te hebben aangetoond, dat wie het vleesch inhoudt, hetzelfde doet als wie het koren inhoudt, en zulks geschiedt door de heffing van den accijns op het *geslagt*.

Wij zouden ons betoog nog verder kunnen overgaan van al de voorwerpen, die tot de eerste voedingsmiddelen behooren, zoo als: het *zout* en, zoo men wil, het *bier*, of die gerekend worden tot de eerste levensbehoefte zoo als: de *seep* en de *brandstee*. Wij

(*) Mr. C. M. VAN DER KEMP. De onbestaanbaarheid der Grondwet van 1848 en de noodzakelijkheid harer verandering, 12. 83 en 83.

(†) *Versch. over Staatsr. en Pol.* bl. 114.

(*) t. a. p. bl. 82.

zullen gelegenheid vinden, om daartoe te geraken, wanneer wij de redenen, die vóór het accijnsstelsel zijn aangevoerd, zullen ontleden. Onze innige overtuiging is, dat het *gheele* accijnsstelsel op een verderfelijken grondslag rust; maar sedien het ook slechts den accijns op het *gemaal* geldt: wie het *koren* inhoudt, dien vloekt het volk; het moest voor de anti-revolutionnaire partij eene gewichtige vermaaning zijn, om hare goedkeuring aan de Wet op de middelen te weigen en terwijl er zegening is op het hoofd des verkoopers, moest elke maatregel, die de strekking had, om het zij en onbelemd verdruk van de eerste levensbehoeften te waarborgen, bij haar krachtige ondersteuning vinden.

Letten wij daartoe op den aard en de rampzalige gevolgen van den vloek van het Volk.

Belastingen toch, die de bete broods treffen van het kind, dat er om schreit; — die den turf en de steenkolen treffen, waarmee het gezin van den daglooner zich verwarmt, die voor een aantal kleine bedrijven niet kunnen ontbeerd worden; — die het brokje vleesch treffen, hetwelk de minvermogende zoo zeer heeft, om in staat te blijven zijnen meestal zwaren arbeid te verrigten; — die de zeep treffen, welke ook de minvermogenen niet kunnen ontberen, om hunne schamele kleeding te reinigen; — die het zout treffen, waarin de zandse haar brood doopt; — zulke belastingen zijn niet slechts wreed, zij zijn ook onverstandig; want, maar mate zij de minvermogenen kwellen, voeden zij het pauperisme, verzakken zij de stoffelijke krachten en bederven zij de zeden der bevolking.

Het loon van hem, die het koren inhoudt, is de vloek van het volk. Een onvermijdelijk gevolg van het accijnsstelsel, is: wrauwel en misnoegdheid; — verarming, verzwakking, zedebederf en welligt nog erger; — en daarom bestaat de vloek van het volk.

Die alzo den aard kent van den vloek, die hem treft, door wien het koren wordt ingehouden, gevoelt ligtelijk, welke rampzalige gevolgen daaruit voor de Natis en de Regering voortvloeijen. Het ligt niet in ons bestek, bepaald aan te wijzen, waarin zich die gevolgen openbaren; maar, zoo men zich terget bedroeft over het menigvuldig misbruik van sterken drank, over het verderfelijke loterijspel, over zedeloosheid en ongodedienstigheid, men zij niet blind voor de bron, waaruit dat kwaad voortvloeit. Kent men de gevolgen van schaarschheid en gebrek in de verschaffing der eerste middelen van levensbehoefte, en wanneer men ze kent zonder schildering, maar eenvoudig in de naakte waarheid: dat de dief zijne loopbaan begon met smokkelarij; en *revolutie* haar oorsprong meestal ontleent uit wrauwel en misnoegen, uit schijnbare of vermeende onderdrukking van het openbaar gezag, uit gemis der middelen, om in de eerste noodwendigheden des levens te voorzien; dan geloof ik, dat men geene middelen zal verzinnen, om ook van wege den Staat, het kwaad weg te nemen, dat zulk onvermijdelijke gevolgen heeft.

Kennis onderstellen wij in elk Volksvertegenwoordiger; — eene teedere bezorgdheid in de behandeling der zedelijke belangen des Volks zoeken wij vooral bij de leden der anti-revolutionnaire partij. Over die belangen is door haar gezwezen bij de beraadslagingen over het wetsontwerp op de middelen en zij mede tot inhouding van het koren, door daaraan stem te schenken. — Met heiligen ernst voeren wij naar, die weet goed te doen en het, om van het woordig Ministerie concessien te bekomen, niet doet — de spreuk der wijsheid te gemoet: *Wie het koren inhoudt, dien vloekt het Volk.*

De *Weekblad* voor de Burgerlijke administratie vestigt de aandacht der gemeente-besturen op een besluit van het Ministerie van Financiën, van den 28 October 1853, no. 12, waarbij wordt last gegeven tot een bericht, aan den Gouverneur, door de plaatselijke besturen, en tot een toezigt van den *contrôleur* der directe belastingen, op de werkzaamheden der Burgemeesters.

Het *Weekblad* vraagt:

Van waar de magt des Ministers, om de wet zoodanig uit te breiden; van waar zijn gezag over de hoofden der plaatselijke besturen, die geenszins zijne ambtenaren zijn?

Wij betwisten hem dat gezag. De Gemeentewet bevat nergens eene bepaling, die den burgemeester, in het belang van den Fiscus, tot dienaar van den fiscaal Minister benoemt.

Maar de Minister gaat verder: de hoofden der plaatselijke besturen worden hier onderdanig aan den *contrôleur* verklaard; hij zal toezien, dat de hoofden der plaatselijke besturen regelmatig en binnen den kortst mogelijken tijd werken; de *contrôleur* zal dus over den tijd des burgemeesters beschikken, hem bevelen, welligt hem ook berispen! Wanneer men bedenkt, dat tegenwoordig de *contrôleurs* meestal jonge leden zijn, die, op examina voor *Breda* of elders afgewezen, door voorspraak surnumerair, en dan *contrôleur* worden; wanneer men dat, zeggen wij, be-

denkt, dan moet waarlijk het besluit des Ministers verontwaardiging verwekken. De Minister van Oorlog stelt de burgemeesters onder de korporaals, die van Financiën onder de *contrôleurs*. Waardijk, de vroegere Amsterdamsche burgemeesters zullen zich in het graf omkeeren!

Bovendien vragen wij: de Minister spreekt in zijn besluit van eene *correspondentie* met den Gouverneur; zijn de Gouverneurs uit den doode herreezen? Wij kennen alleen Commissarissen des Konings.

Het *Weekblad* schijnt er niet op te hebben gelet, dat *de tegenovergestelde rigting* zich nu toch eens op eene *positive* wijze moet openbaren! De klove tuschen het Ministerie van Hall en het Ministerie Thorbecke kan nimmer worden aangevuld! zegt de Heer van Hall.

Nederlanderachtigheden.

Op den 2den Dec. heeft de heer van RAPPARD goedgevonden van eene *république déguisée* te spreken, hetgeen, zoo het geen voorwerp had, de heer Thorbecke noemde eene *onwaardige insinuatie.*

Gesommeerd, om te betoogen wat geïnsinueerd was, heeft de heer van RAPPARD zich teruggetrokken achter de vrees, dat hij anders tot de orde zou worden geroepen!

Intusschen reserveerde hij zich *volgaarne*, om, zodra daartoe de *gelegenheid* zou bestaan, zijne denkbeelden daaromtrent nader te ontwikkelen.

De heer Thorbecke bood hem, op 20 December, die *gelegenheid* aan.

Ofschoon het nu bijkans een persoonlijk feit gold, — daar niet al te bedekkelijk werd aangeduid, wat men van de beweringen des presidents van het provinciaal gerechtshof in Gelderland had te denken — bleef de heer van RAPPARD op nieuw in gebreke; en benam, door te stemmen voor de sluiting der discussie, zich zelve de gelegenheid tot antwoorden, waarnaar hij zoo verlangend had uitgezien (!).

Dit alles constateerden wij, door onzen lezers de woorden zelve, door de heeren van Rappard en Thorbecke uitgesproken, mede te deelen.

De gevolgtrekking was natuurlijk; wij behoeven haar niet te ontwikkelen.

Nu lezen wij in de *Nederlander* van gister (n°. 1078) het volgende:

De sluiting der beraadslagingen den 21 December heeft repliek onmogelijk gemaakt (!). Wij zijn in de gelegenheid gesteld ter mededeeling van hetgeen de heer van Rappard omtrent twee belangrijke punten, de verhouding van een minister tot den Koning en de houding der Voorstellers in de Afdelingen bij het onderzoek der Wet op de *Middelen*, zou hebben gezegd (!)

En daarop volgt het aangekondigde artikel.

Van wien is dat artikel afkomstig?

Van den heer van RAPPARD of van de welbekende redactie van de *Nederlander*?

Wij beschouwen het als geschreven door den heer van RAPPARD; want het is een vormelijke *redevoeering*, met de woordjes *ik* en *mijne heeren* doorvlochten.

Na in de gelegenheid te zijn geweest van te spreken; na gesommeerd te zijn geworden door een volksvertegenwoordiger, om assertiën te betoogen, op straffe van ze anders gebrandmerkt te zien als *onwaardige insinuatien*; na door vijf andere volksvertegenwoordigers te hebben hooren *logenstraffen* beweringen van anderen aard; na daarop ten aanhoore der Natis, die hem heeft gezonden, gezwezen te hebben: na dat alles: *schrijft* de heer van RAPPARD een couranten-artikel en *zet er zijn naam niet onder!*

Wij noemen dit *laf*. Stonden wij tegenover den heer van RAPPARD, van aangezigt tot aangezigt; wij zouden hem meer kunnen zeggen.

Intusschen: wij zullen het artikel beantwoorden. Wij zullen er een antwoord op geven met kalmte; maar het zal *kras* zijn. Wij zullen den heer van RAPPARD het welverdiende loon op zoo zonderling gedrag niet onthouden.

De *Nederlander* tracht, door het verdraaijen van woorden en het groeieren van zinsneden, de gewaagde stellingen zijner vrienden en hunne onwaardige beschuldigingen der negen leden, die het bekende voorstel deden, zoo veel mogelijk te vergoelijken.

Een enkel voorbeeld uit het nummer van heden, De Heer GROEN had den heer van HOËVELL verweten, dat hij in de memorie van beantwoording met de zinsnede:

Wanneer men zich zoo ver op het veld der hypothesen waagt, zal men wel tot het besluit moeten komen, dat aan eene vermindering van belastingen nooit en in geen geval te denken is.

bedoeld zou hebben:

Zoo ver op het veld der hypothesen, dat er aan geldbesteding voor de emancipatie gedacht wordt.

Na het antwoord van den heer van HOËVELL, de beschuldiging niet meer vol te houden.

Daarom waardt de *Nederlander* het nu over een anderen boog, en tracht zijnen patroon, den heer GROEN, aldus te redden:

De opmerking blijft gelijk *vo geschied is*, bestaan; namelijk dat de voorstellers, en dan ook de heer van HOËVELL (aan wien zelfs waarschijnlijk het stellen van dit gedeelte der Memorij zal toevertrouwd zijn gevestigd) verzuimd hebben, onder afkeuring, zoo ze dit noodig achtten, van een blijkbaar overdruet cijfer, een enkel woord ter aanprijzing van de zaak in hun Opstel te brengen.

De *Nederlander* vergeet, in zijnen ijver, om zijn patroon uit eene moeilijke positie te redden, dat he hier gold een voorstel tot afschaffing van den accijn op het geslagt, niet een voorstel tot afschaffing der slavernij; en dat de constitutionele partij niet gewoon is, gelijk de anti-revolutionnaire, in het Parlement altijd buiten de orde te zijn en van den hak op den tak te springen.

Buitenland.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* bevat het Keizerlijk besluit tot benoeming der commissie voor de tentoonstelling van 1855. Zoolas men weet, is Prins Napoleon tot president der commissie benoemd. Het is de opmerkzaamheid niet ongaan, dat in dit officiële stuk de Keizer aan zijn neef voor het eerst den naam van *welbeminden neef* geeft. De commissie is in twee sectien verdeeld, namelijk die voor schoone kunsten 12 leden en die voor landbouw en nijverheid 25 leden.

Buitendien is bij een ander Keizerlijk besluit de Engelsche gezant, Lord Cawley, insgelijks tot lid dezer commissie benoemd.

De *Moniteur* meldt dat op nieuwjaarsdag geene civiele benoemingen bij het legioen van Eer zullen geschieden, daar het getal, zoolas het bij besluit van 16 Maart 1853 is bepaald voor het jaar 1853 vol is.

De aartsbisdom van Parijs heeft verklaard, dat hij instemde met het *gevoelen* van den bisschop van Verviers aangaande de proeven met den *sublimus*.

Er heeft zich eene maatschappij gevormd tot aankoop van al de werken van Lamartine gedurende zijn leven en na zijn dood. De heer Duménil staat aan het hoofd en het kapitaal dezer maatschappij zal uit 450,000 fr. bestaan. De maatschappij is voor 30 jaren vastgesteld.

PRUISSEN.

Prins Frederik Wilhelm van Pruisen is den 20en dezer te Rome aangekomen, en heeft den volgenden dag zijne opwachting bij den Paus gemaakt. De Pruisische gezant bij het Hof van Rome, de heer van Usedom, die met verlof afwezig was, is naar de genoemde hoofdstad teruggekeerd.

De onderhandelingen met Belgie, wegens het aangaan van een nieuw handels-verdrag, zijn dezer dagen hervat. De heeren Delbruck, Philipsborn en Haming zijn door de Pruisische Regering gelast, de voorloopige bepalingen te ontwerpen, nadat zij onderligt was geworden, dat de Belgische Regering gezind is, om zich niet meer te houden aan de voorwaarden, dat, in elk geval, de voordeelen, welke tot dusverre aan den invoer van Belgisch ijzer zijn toegekend, gehandhaafd zullen moeten worden. — Ten aanzien van Luxemburg hebben al de Staten van het Tolverbond hunne toestemming verleend, om hetgeen thans bestaat in stand te houden.

DUITSCHLAND.

De Bondsvergadering zal hare werkzaamheden tot den 12den Januarij a. s. schorsen. Alsdan zullen zoo men zich voorstelt, de antwoorden der onderscheidene Staten, ten aanzien van nog hangende vraagstukken, zijn ingekomen, — ook betreffende eene algemeene verordening tot wederzijdsche uitlevering van gewone misdadigers; tegen het deswegen ingediende voorstel heeft de heer von Scherff, namens de Nederlandsche Regering, voor zoo verre betreft Limburg, bedenkingen doen gelden, en wel op grond, dat dit hertogdom, als geenen zelfstandigen staat uitmakende, geenszins onder dergelijke wet kon begrepen worden. Men is alsoen op het denbeeld gekomen, Limburg van deze wettelijke verordening uit te sluiten; doch daartegen hebben zich weder andere Staten verzet, op grond dat het in strijd zou zijn met de algemeene beginselen, welke het Duitsch verbond beheerschen.

SPANJE.

Den 20 December zijn de Hertog en de Hertogin van Montpensier te Madrid aangekomen.

TURKIJE.

De rechtstreeksche berichten uit Konstantinopel, loopen,

steeds niet verder dan tot den 12en dezer. Zij melden, dat de opgaven van de verwoesting, welke het Russisch geslacht, den 30en November niet alleen onder de Turkische vloot, maar ook in de stad Sinope heeft aangerigt, geenszins als overdreven kunnen worden beschouwd. Men rekent dat van de 5000 man, welke zich aan boord van de vernielde en in den grond gescheep bevonden, te naauwernood duizend ongedeerd zijn ontkomen. De onder-bevelhebber Hussein-Pacha, die zijn fregat niet verliet, vóór dat het zinkende was, en die zich met zwemmen poogde te redden, is in het water door een kogel getroffen. De grenaten, die over de zeer ongunstig geplaatste Turkische schepen heen werden geschoten, hebben spoedig de stad brand gesticht, die niet te blusschen was zoolang het gevecht aanhield. Gelijk verzekerd wordt, heeft het kwartier der christenen het minst geleden.

De schade, welke de Russische schepen is toegebracht, moet niet veel te beduiden hebben; omtrent het gerucht, alsof een der lineschepen zou zijn vermist, heeft men nog niets naders vernomen.

Van eene geloofwaardige zijde meldt men, dat eene mededeeling over het binnenzeeën der vereenigde vloeten in de Zwarte Zee in den Franschen *Moniteur* te wachten is. De instructien, welke tot dat einde bij het ministerie van marine en de Engelsche admiraliteit waren vastgesteld, moeten naar Konstantinopel gezonden zijn door een adjutant van den heer Ducos.

Ook de berigten uit Perzie en Indie trekken de opmerkzaamheid zeer tot zich. Uit Malta worden bijzonderheden medegedeeld over hetgeen men reeds per telegraaf heeft vernomen, namelijk dat de Russen tegen Khiva waren opgetrokken en dat de houding van Perzie vijandig blijft.

BRAZILIE.

De regering is door de wetgevende kamers in hare jongste zitting gemagtigd, om het tarief der in- en uitgaande regten te wijzigen. Volgens berigten uit Rio Janeiro is het ontwerp ontvangen van het nieuwe tarief, zoo als het waarschijnlijk zou worden vastgesteld; en in dit ontwerp zijn de invoerregten op de voornaamste Engelsche producten aanmerkelijk verlaagd, sommige zelfs 25 of 30 pct. Deze verlaging is mogelijk geworden door den goeden staat der geldmiddelen van Brazilië, daar de Staatsinkomsten er sedert geruimen tijd de uitgaven te boven gaan.

VEREENIGDE STATEN.

Met de *Europa* heeft men berigt uit New-York van 14 December. De boekdrukkerij van den heer Harper is aldaar verbrand. Men rekende de schade op een miljoen dollars.

Eene expeditie van avonturiers, in San Francisco uitgerust, heeft zich meester gemaakt van la Paz, op Mexicaanschen grond, en dat gedeelte van Californie onafhankelijk verklaard.

Bij de verandering van regering in Mexico en het krachtiger leger aldaar, is te verwachten, dat Santa-Anna zich met geweld daartegen zal verzetten.

In de Vereenigde Staten zullen brandewijn en alle andere sterke dranken en likeuren, voortaan aan het hoogste inkomende regt van 100 pct. onderworpen zijn.

CHINA.

De thans ontvangene berigten uit Bombay van 28, en uit China van 11 November II., behelzen weinig ander belangrijk nieuws dan reeds met den telegraaf uit Triest was medegedeeld. Sir G. Bonham, de gouverneur van Tlongkong en Britsch gezagvoerder in China, heeft zijn ontslag genomen, en zou over drie maanden naar Engeland terugkeeren. De reden van dit ontslag, hetwelk onverwacht schijnt te zijn genomen, wordt niet opgegeven. — Op het Britsche vlaggenschip in de Chinesche wateren is een opstand onder de opzigt uitgebroken, omdat zij sedert 18 maanden geen verloven had bekomen. De orde is hersteld, doch niet anders dan met geweld.

Binnenland.

's Gravenhage, 30 December.

Z. M. heeft aan mr. H. J. Engelkens, op zijn verzoek, eene ontslag verleend als burgemeester van Winchoten, en bevoend tot burgemeester van Wijmbritseradeel mr. M. Bakker.

Z. M. heeft goedgekeurd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Herv. gemeente van Oosterland, op L. H. P. Creutzberg, cand. bij het prov. kerkbes. van Overijsel.

Z. M. heeft verleend een pensioen van f 600 aan G. J. Janzon, pastoor der R. C. gemeente van de H. Bonifacius-kerk te Leerdam.

Z. M. heeft buiten bezwaar van 's Rijks raadsheer, benoemd bij het departement voor de Zaken der R. C. Eeredienst: tot commissie den adjunct-commissie J. J. Jansen; tot adjunct-commissie de 1ste klerken B. J. Bohn en J. A. W. van der Meer.

Z. M. heeft aan den kap. luit. ter zee, B. E. Stort, toegekend den effectieven rang van kapit. ter zee, voorts is hij als zoodanig alsmede de kapit. luitenanten ter zee A. D. Kluijskens, L. Nicolson en F. V. C. Engelbert van Bevervoorde, eervol afgevoerd uit het corps zee-officieren der Nederlandsche marine en is aan gemelde hoofd-officieren, ter zake van langdurige dienst, pensioen verleend en wel, tot een bedrag, aan B. E. Stort, en A. D. Kluijskens, ieder van f 1500 en aan L. Nicolson en F. V. C. Engelbert van Bevervoorde, ieder van f 1100 's jaars.

* Naar men verneemt zal aanstaanden Maandag door Z. M. den Koning een groot bal in gala gegeven worden.

* Men verneemt dat door den Min. v. Binnenl. Zaken tot conrector van het Gymnasium te Brielle, benoemd is de heer Dr. E. Mehler.

* De vorige week is alhier aan Mgr. van Vree, Bischoep van Haarlem vóór zijn vertrek van hier, namens eenige R. Katholijken van 's Gravenhage, de hulde gebragt van een kostbaar boekwerk in folio, rijk met fraaie staalplaten versierd en in smaakvollen band gebonden, tot aandenken der bediening van het vormsel, in deze residentie in zijne nieuwe waardigheid.

Z. H. W. heeft met welgevallen het werk bezigtigd en de hulde aangenomen; de gezamenlijke donateurs dankzeggende voor het prachtig geschenk en hun zijne beste wenschen toebrengende. Eene toepasselijk inscriptie was vóór het werk geplaatst en werd door Z. H. W. met aandacht gelezen.

* Men verneemt, dat de baron d'Arnau, minister van Spanje bij het Nederl. Hof, en vroeger als zoodanig te Brussel gevoelagtigd, met eene hooge waardigheid in zijn vaderland is bekleed, en dat hij diensvolgens te 's Hage zal worden vervangen door den heer Bourman.

* Gisteren is het koninklijk Museum van Zeldzaamheden alhier door een viertal personen bezocht, die op schaatsen van drie waaier hoven Leerdam waren gekomen, en die op hunne reis herwaarts geen moeilijkheden hadden ondervonden. Zij waren voornemens ook de reis derwaarts weder te ondernemen.

* Gisteren nacht arriveerde te Scheveningen de bom-schuit *Maria Elisabeth* van den reeder P. Varkevisser, over wier lot, wegens het lang uitblijven, eenige bezorgdheid was ontstaan. Die schuit was echter eerst den 27 van Vlissingen vertrokken met eene lading versche Zeeuwsche en Engelsche oesters voor de handelaren A. C. Legel, de wed J. Hoek en Zonen en meer anderen.

* Door de reddingskottor van de Zuidhollandsche reddings-maatschappij zijn gisteren middag te Scheveningen aangebragt de stuurman en vijf matrozen van het op 22 dezer op de kust van Schouwen verbrijzelde Nederlandsche Kofschip *Annetta Fossina*.

* Gisteren is eene vierde pink, geladen met hokking en toebehoorende aan den reeder F. Varkevisser, van Scheveningen naar Ostende vertrokken.

* Gedurende het jaar 1853 is de kon. bibliotheek alhier door 1456 personen bezocht geworden, om aldaar verschillende boeken te raadplegen en letterkundige nasporingen te doen; het getal boekwerken uit deze inrigting aan personen welke daartoe geregtigd zijn, ter leen verstrekt, bedraagt het aanzienlijk getal van 1368.

* Door den heer Boulanger (pianist) en den heer Leenders (violist) zal den 11 Januarij aanstaande in de zaal *Diligentia* een concert gegeven worden. Het is alleen verstraald door een licht toeval een de hand van eerstgenoemde, hetwelk hij echter hoopt dat weldra zal geweken zijn. Die pianist heeft, zoo als reeds gemeld is, eenen in de school van Chopin gevestigden roem, en de heer Leenders heeft in de concerten van Felix Meritis te Amsterdam nog onlangs dien als begaafd vioolspeler gemaandhaafd. Dit zal wel een voldoende waarborg zijn, dat hun te geven concert alhier, de bijzondere belangstelling zal opwekken en hunne pogingen met ruime deelname zullen worden ondersteund.

* Gisteren heeft het Provinciaal Gerechtshof in Zuidholland, uitspraak gedaan in zake H. H. Florij, volgens zijne opgave oud 46 jaren, van beroep Zaak-

waarneemer, laatst woonachtig te 's Gravenhage. Het Hof heeft hem aan de hem ten laste gelegde daden van valsheid schuldig verklaard en hem diensvolgens veroordeeld wegens herhaling van misdad, tot te pronkstelling, brandmerk en tuchthuisstraf voor den tijd van acht jaren, met veroordeeling in de kosten.

* Door broederen Diakenen van de hervormde kerk alhier is aan hun collega, den heer K. Fabri, als een bewijs van erkentelijkheid voor zijne twaalfjarige onafgebrokene dienst in die betrekking, eene zilveren medaille geschonken met het volgend opschrift: * Uit achting en vriendschap, het collegie van Diakenen der Nederd. Hervormde Gemeente te 's Gravenhage, aan hunnen medebroeder K. Fabri. *

De A. C. meldt, dat Jhr. Heldewier en baron van Ittersum, onlangs tot attachés van legatie benoemd, bij de Nederlandsche gezantschappen te Londen en te Frankfort zijn geplaatst; en dat tot Kamerheer bij H. M. de Koningin zou zijn benoemd Jhr. mr. W. Boreel, referendaris bij den Raad van State.

Tot aanvulling omtrent de geruchten van mutatie en bevorderingen in de hooge militaire rangen, zegt de A. C., dat baron van Heerdt, kolonel der inf. tot generaal-majoor zou worden bevorderd en belast met het kommandement der reserve-brigade en dat de generaal-majoor Storm de Grave, komm. der eerste brigade kavalerie, benoemd zou worden, tot Gouverneur der residentie, terwijl de generaal-majoor Duijcker tot andere functien zou worden geroepen.

Bij de laatste vergadering der afdeling Amsterdam van het *Metalen Kruis*, ontving die vereeniging het borstbeeld van haren beschermheer, Z. M. den Koning, ten geschenke van den vice-president majoor Jhr. Ricker.

Eergisteren en gisteren zijn door de duinwaterleiding te Amsterdam, gezamenlijk 40,000 emmers water afgeleverd.

De *Prov. Vr. C.* meldt, dat op den dag, volgende op het uiteengaan van de Tweede Kamer, is ingekomen eene Kon. boodschap ten geleide van een wets-ontwerp, houdende toekenning van een rijks-subsidie van f 100,000, ten behoeve van het ontwerpen scheepvaartskanaal van Assen op Groningen. Dat blad meldt voorts met zekerheid, dat dit belangrijk onderwerp dadelijk, na de hervatting der werkzaamheden, in behandeling zou worden genomen.

Den 24 dezer heeft te Middelburg plaats gehad de aanbesteding bij inschrijving van dan aanleg der telegraaflijn van Breda over Bergen op Zoom, Tholen, Goes en Middelburg, naar Vlissingen. Het eerste perceel, 42,000 ellen lang, van Breda naar Tholen, werd voor f 9,500 aangenomen door den heer C. Oulij, te Breda, en het tweede, van Tholen naar Vlissingen, 60,000 ellen lang, voor f 17,300 door denzelfden aannemer.

Den 28 dezer werd door het muziekcorps van de cadetten en adelborsten der Kon. academie te Breda, een vocaal en instrumentaal concert gegeven, dat zoo talrijk bezocht werd, dat de groote schouwburgzaal ongeveer de helft van het getal opgekomeene personen kon bevatten, zoodat er een tweede concert zal worden gegeven. Deze concerten hebben met een prijzenswaardigste doel plaats: doen de hoorders, die eenen genotvollen avond doorbrengen, de gestorte gelden in bons voor brood terug ontfangen, die zij aan hen bekende armen kunnen schenken.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van de *Grondwet!*

In de *Grondwet* van 29 Dec. jl. n^o. 178, wordt de aandacht gevestigd op eene nieuwe beteekenis, eene nog niet openbaar gemaakte bedoeling, die, volgens de *Fakkelt*, in zijn n^o. 50, aan de instelling van het *Metalen Kruis* gehecht moet worden. Beschenen door het licht van de *Thielse Nieuwsblad*, zou de vereeniging moeten die, som hij het opkomende geslacht eenen geest aan te kweeken, afkeurig van België, en krachtig werkend tot elke poging, die tot eene toenadering tot onze zuidelijken naburen zou kunnen leiden.

De *Grondwet*, op eene wel een weinig betrekkende wijze gewigt hechtende aan de zoo *apodictisch* gegeven verzekering van de *Fakkelt*, zou het diep betreurd, wanneer het *Metalen Kruis* eene protestantsch politiek vereeniging zou zijn, die onder half militairen vorm tegen onze R. C. landgenooten gerigt ware, en acht het niet overbodig, dat van bevoegde zijde, nu de gerustheid niet in aller gemoederen gevestigd is, bij zoo beslissende uitspraken, weerspraak gehoord worde.

Het bestuur der Afdeeling Arrondissement Leiden van het Metalen Kruis mag zich, bij de volkomen onafhankelijkheid der Afdeelingen onderling, bevoegd achten op den wenk, door de Grondwet gegeven, openlijk te vragen: Heeft Mr. J. H. Burlage, de oorspronkelijke oprichter der geheele Vereeniging, niet duidelijk, niet onbewimpeld genoeg in onderscheidene dagbladen, het eenvoudig en onverholven doel van het Metalen Kruis opengelegd? Heeft Dr. C. Leemans ook in de Nieuwe Rotterdamse Courant van 1 Dec. jl., bij zijn antwoord op eenen aanval van de Tijd, daaromtrent geene voldoende inlichtingen gegeven? Kunnen die ondergeteekende verklaringen niet opwegen tegen gissingen en vermoedens van ongenoemen? De Afdeeling Arrondissement Leiden van het Metalen Kruis kent en heeft geen ander doel dan, zooals dat beschreven is in den gedrukten brief, waarbij voor eenige maanden enkele bepaalde personen uitgenoodigd werden tot het oprigten van Afdeelingen. Dat doel is vriendschappelijk verkeer, tot voortdurende herinnering aan het vroegere krijgsmansleven, en dat wel in vaderlandschen zin, *vrij van alle eenzijdigheid op het gebied van Staat en Kerk.* Daaraan paart zich het denkbeeld van bevordering van den toenmaals (in 1830 en 1831) zoo krachtigen volkszin, ook bij het jongere geslacht. En nu, die volkszin, waarop het hier aankomt, wat is en was zij? Wat anders kan zij betekenen dan vaderlandsliefde en de daaruit geboren bereidwilligheid van een ieder, nu en ten allen tijd, om de eer des lands, waar die aangerand wordt, zoo als voor 23 jaren, des noodts met de wapens in de hand, te verdedigen?

Het blijkt hieruit genoegzaam, dat er geen vermoeden behoeft te bestaan, dat de vereeniging onder half militairen of welken anderen vorm ook tegen onze R. C. landgenooten zou gericht zijn; een vermoeden, dat overigens allen grond verliest, wanneer men bedenkt, dat niet alleen R. C. gerechtigden tot het Metalen Kruis zich als leden der Afdeelingen aangesloten hebben, aan het bestuur van Afdeelingen deelnemen, maar zelfs op de ontvangen uitnoodiging van het Hoofdbestuur, zich met het oprigten van althans eene der Afdeelingen belast hebben. Is het aantal R. C. leden niet zoo groot als dat der Protestantische, dan ligt dit alleen of hoofdzakelijk in de daarmede overeenstemmende verhouding tusschen hen, die in 1830 en 1831 aan de krijgsovereenkomsten deelgenomen hebben en gerechtigd zijn geworden tot het dragen van het onderscheidingsteekken, waaraan de Vereeniging haren naam ontleent.

Bestuurders der Afd. Arrondissement Leiden van het Metalen Kruis.
(Get.) J. HENKES. H. C. HUIJSER. C. LEEMANS. H. MONGER MUNTZ. B. W. WTEWAALL.

Mijnheer de Redacteur!
Het zal mij aangenaam zijn, indien gij aan het onstaande eene plaats wilt verleen.
Uw. Dw. Dien. N.

In het laatst verschenen nummer van de Nederlander worden eenige woorden aangehaald uit een door mij aan de Grondwet ingezonden stuk. De Redactie van het anti-revolutionnaire dagblad verdient ten volle, dat ik haar openlijk mijne bewondering betuige voor het talent waarmede zij van het door mij geschrevene een behendig misbruik heeft gemaakt. Gaarne geef ik haar de eere, dat zij voor elk, die mijn vroeger schrijven niet kent, het bijkans onbetwistbaar heeft gemaakt, dat mijne woorden haar inderdaad tot de gemaakte gevolgtrekking regt gaven. Daarom een woord ter opheldering:

Ik heb gepoogd in een kort verloop over *de Morgenster* aan te toonen hoe onbillijk en onhandig het is, dat de zoogenaamde liberale predikanten het karakter van Thorbecke aanhoudend in een valsch daglicht trachten te stellen. Ik voegde er bij, dat de afgetreden Minister hun er geene aanleiding toe gegeven had, daar hij de belangen van het liberale Protestantisme altijd eerlijk had voorgestaan, en zelfs ten gevalle van hetzelfde de Heeren Niermeijer en Kuenen tot Hoogleraren in de Theologie had aangesteld.

De Nederlander doet mij nu de eer aan, mijne woorden (die van een onbekend schrijver in de Grondwet!) tegenover de verklaring van Thorbecke te stellen dat hij, (onbekend met den zin der holle phrase van Mr. Groen: *regt der Hervormde gezindheid*) bij die benoemingen alleen het belang der wetenschap op het oog had gehad. Men ziet, de bedoeling van het eerlijke hlad is weder, de waarheid van Thorbecke's uitspraak verdacht te maken. Maar is het na deze bloote herhaling van mijne woorden noodig, te herinneren, dat zij in het verband, waaruit de Nederlander ze gerukt heeft, niets anders beteekenden dan dit: de vorige Minister heeft Theologiae Professoren benoemd in den geest der liberale Predikanten, en hun dus geene *aanleiding* gegeven. om hem als vijand hunner beginsels te bestrijden? Maar hierdoor wordt volstrekt niet gezegd, dat het motief der benoeming bevoordeeling der liberale partij was, al heeft zij in het gevolg daartoe gestrekt. De Minister, die in het belang der wetenschap benoemde, kon ook moeijelijk een der kandidaten van de Nederlander aanstellen:

Ik eindig gelijk ik begon met erkenning van het uit zijn verband rukkend talent van het eerlijk dagblad. Mr. van Reesema kan ook dit staaltje in zijn Hoofdstuk over de *Wetenschap* der partij eene plaats geven.

Mijnheer de Redacteur.

Voorneemens zijnde een dichtbundeltje uit te geven, dat tafereelen uit het slavenleven in Suriname, dichtertlijk maar naar waarheid zal schetsen, verzoek ik U den voorzang van dat werkje wel in uw geacht blad op te nemen, opdat de geest er nu reeds eenigzins van bekend worde.

Ik heb de eer te zijn, enz.

A. VAN DER HOOP, JRSZON.

TOEWIJDING

DE SURINAAMSCHEN SLAVENHOUDERS TOEGEZONGEN.

DOOR

A. van der Hoop, Jr'szoon.

En is er dan geen bard, mijn Holland, in uw dreven,
Wien 't bloed naar 't bonzend voorhoofd stijgt,
En die, van eedle toorn zijn dichterziel voelt beven
En naar een gloënde wraakkreet hijgt;
En is er dan niet één, die Dichter is geboren,
Die nu zijn roeping trouw beseft,
Die 't zwaard der straffe zwaait om 't hun in 't hart te boren,
Wier wreedheid beulsknechts overtref?
Brittanje gaf het sein en Holland — bleef ten achter.
EEN VROUW besliste Jaar het pleit;
En op ons grondgebied — men pijnigt, noordt en slagt er
En, MANNEN zien 't met onverschilligheid.
Ik zie geen dichterwang een bloes van schaamte kleuren,
Wijl 't vaderland zijn pligt vergeet;
Geen eischt, dat men den band van broeders zal verscheuren:
Ik heb mijn lier, mijn vloek gereed. —
Ik deinsde nooit terug, waar 't hart mij dwong tot spreken,
En, menschenbeulen! 'k vrees u niet;
'k Weet, dat ge in de eenzaamheid zult siddren en verbleeken
En knarsetanden bij mijn lied!
Uw schampre glimlach tuig: «Geen dichter kan ons deeren,
't Gebied der wolken is zijn woon!» —
Welnu, ik stem het toe; maar denkt er aan, Mijnheeren!
DE BLIKSEM HEEFT DAAR OOK ZIJN THROON! —

Een afschuw greep mij aan bij al die schriktooneelen,
Een rilling voer mij door het bloed,
Toen ik het treurspel las, dat wreedheid daar durft spelen,
't Belang met handgeklap begroet;
En 'k vroeg mij huivrend af: «Is er één blanke vrouwe,
Van schrik en walging niet vervuld,
Die op den huwlijksspond des moordnaars, eed van trouwe,
Diens kus en diens omhelzing duldt?
Is er één dienaar Gods, die, als zij zaam vergadren,
Op wie het bloed van Christ'nen kleeft,
Hen heeft belet den disch in 's Heeren huis te nadren,
Als 't wisselaarsbent verdreven heeft?»
O neen, zij zien zich WEL van gade en kind beminnen,
Hun is het zoetste huwlijkslot,
En zij, die bloedgeld met het bloed van broedren winnen,
Zij bidden in de kerk tot God. —
En toch.... één woord van hen en.... 't geesselkoord zal ploegen
Den rug, op 't rietveld bruin geroost:
Een moeder is bestemd voor hen in 't juk te zwoegen,
't Kind: LEVEND SPEELGOED voor hun kroost;
En toch zag in 't piket (*) een maagd door hen gekozen,
Slavin, meesteres van haar eer;
Haar ranke leest van bloed, haar koon van schaamte blozen,
ZE WOU GEEN HOER ZIJN VAN HAAR HEER! —
En toch.... maar neen, ik wil, ik zal ze verder wreken,
Ik meng mijn kleur, ik grijp 't penseel:
En waar zoo menig zwijgt, daar schroom IK niet te spreken,
De dichter wijst op zijn panceel!
Leiden, 29 Dec. 1853.

(*) De plaats waar, de Surinaamsche slaven afgestraft ??? worden.

Correspondentie.

Door plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt, onderscheidene stukken, tot later, te laten liggen.

Advertentiën.

Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, en alom is te bekomen:
Alom kan men inteeekenen op den 2en Jaargang van de
MAANDELIJSCH E KRONIJK
GESCHIEDENIS VAN DEN DAG.
Op den 20sten van elke maand ziet deze *Kronijk*, met een *fraal portret* het licht. De aflevering met een portret, kost slechts

DERTIG CENTEN.

Het beste bewijs, dat de eerste Jaargang van de *Kronijk* algemeen bevalen is, ligt in het feit van de vele duizende inteekenaren, welk getal nog dagelijks vermeerderd. Tot drie malen, zijn de eerste nummers herdrukt moeten worden!

Van den 1en Jaargang zijn nog slechts enkele complete exemplaren voorhanden, en alom gratis het prospectus.

I. De Nederl. Handelmaatschappij

N VERBAND MET ONZEN

OOST INDISCHEN HANDEL

gr. So. à f 1.20.

II. OVER DE OPIUMPACHT OP JAV

gr. So. à f 0.50.

III. DE VERWIKKELINGEN

VAN HET

Ned. Gouvernemen

MET DE

Chinesche bevolking op Westelijk Borneo

Toegelicht met 8 uitvoerige kaarten, roijiaal formaat. f 3.75.

DE INDIËR, Dagblad,

toegewijd aan de belangen van Nederlandsch Indië. Sedert 1853 is de INDIËR weder wekelijks verschenen, dank zij de belangrijke of algemeene deelneming, ofschoon men nu juist het dubbele van het vorig ja ontvangt, is de prijs niet verhoogd. De Redactie is langrijk uitgebreid, met behoud nogtans van dezelfde liberale beginselen, die het voorstond. Ook heeft dit Blad een aangenamer formaat aangenomen en is vermeerderd met een belangrijk feuilleton, alles te zamen redenen vordiegennen, die dit Blad nog niet bezitten, zich hetzelfde aan te schaffen.

Prijs per jaar voor geheel Nederland franco per post slechts f 12.00.

Bij de Uitgevers JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, en alom kan men hierop inteeekenen, echt niet dan voor een geheel jaar.

Op aanvraag zijn de verschenen nummers van dit jaar franco ter inzage bekomen.

J. IMMERZEEL JR., Gedichten, bij zonder voor de Declamatie, met platen en fac-similes.
8°, f 2.25.

(240)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 29 December 1853.

Nederland. Pct.		Russland.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	62 1/2	110
Dito Certificat.	3	74 1/2	107
Dito Dito	4	93 1/2	105
O. I. Leening.	4		
Amort. Syndic.	3 1/2		
Hand.-Maats.	4 1/2		
Belgie.			
Certificaten.	2 1/2		
D° Rothschild.	2 1/2		
Frankrijk.			
Obligatiën.	3		
Spanje.			
Nieuwe	1		
Dito Buitenl.	3		
D° Binnenl. om.	3		
Bew. Sp. Com.	5 1/2		
Amort. Schuld.			
Portugal.			
Londen nieuwe.	5		
Dito uitgest.	4		

Philad., Bankactien, 4 1/8; Mexic. Onb. 22, 1/8, 1/8; Griente Londen, p. s. 100 2 1/2 pct. 20 3/4; Peru 4 1/2 pct. 65 1/2.

De markt blijft heden over het geheel door verkooporder welke in de hoofsoorten van Holl. zoowel als van vreemde effecten geëffectueerd werden zeer ongunstig gestemd.

FRANKFORT, Dingsdag 27 Dec. 5 pct. Metal. 79 3/4; Bank-act. 1380; Spanje 1 pct. 21 3/8; dito 3 pct. 41 1/4; Wissel op Weenen 102 1/4.

Van oostenrijksche fondsen waren de 5 pct. Metalieker onveranderd; de Bank-act. lager; Spaanse hebben niet gevaricard; Wissel op Weenen meer aangeboden.

LONDEN, Donderdag 29 December. Consols op tijd 93 1/4; Mexico N. 3 pct. 23 3/8; Peru N. 4 1/2 pct. 68 1/2; Holland 2 1/2 pct. 64 3/4; dito 4 pct. 96 1/2; Spanje 1 pct. 21 3/8; Rusland 4 1/2 pct. 98, dito 5 pct. 112.

PARIJS, Donderdag 29 December. Fr. 4 1/2 pct. op t. 101.25; dito 3 pct. op t. 74.30; Sp. Binn. 3 pct. 42 1/8; dito 1 pct. 21 7/8; Belg. 4 1/2 pct. 96; N. Metall. 5 pct. 94.

WEEENEN, Donderdag 29 December. N. Metall. 93 5/8; dito lett. B. 111; Bankactien 1382; Lomb. 5 pct. 100 7/8; Wissel Londen 11.18; Parijs 136; Zilver 15 1/2.

Door eenige verkooptorders werd de beurs ongunstig geïncfluenceerd.

Bij JOH. NOMAN EN ZOON te 's Gravenhage.